

1. Rijkdom is niet altijd positief

Rijkdom lijkt altijd positief, maar het is vaak een bron van conflicten. Zo is dat ook hier: Abram en Lot zijn allebei rijk geworden. Maar land is te klein voor al hun vee, en hun herders krijgen ruzie. De spanning loopt steeds verder op. Met name Abram lijdt daaronder. Hij houdt van Lot. De vader van Lot, een broer van Abram, is jong overleden. Abram heeft zich als een vader over Lot ontfermd, en Lot is ook steeds trouw gebleven aan Abram. En dan nu dit...

Conflicten doen zeer. Ze kunnen je helemaal leegzuigen en opvreten, van binnenuit. Als we dat nou eens wat vaker bedenken, voordat we ons in een conflict laten meeslepen...

Abram lijdt hieraan, dat blijkt wel uit vers 8. Daar zegt hij tegen Lot: 'Laat er toch geen twist zijn tussen mij en u... want wij zijn mannen broeders.' Abram neemt het initiatief voor verzoening, en dat is altijd knap, als je dat kunt. Want het is véél gemakkelijker om af te wachten, en te denken: 'Nou, die ander moet maar komen!' Aan Abram merk je, dat Gods Heilige Geest in hem aan het werk is. God is als een beeldhouwer bezig om uit een ruw stuk steen een man te houwen, die later genoemd zal worden: 'de vader van alle gelovigen'. Zo werkt God, ook vandaag. Hij beitelt, Hij schaaft. En hoe meer je je aan Hem toevertrouwt, hoe beter Hij Zijn werk kan doen.

Abram neemt het initiatief. En hoewel hij de leider van de stam is, geeft hij Lot de eerste keus. En je herkent de hand van de grote Beeldhouwer, een God die dient...

Je zou denken dat Lot gaat protesteren: 'Kiest u maar eerst!' Maar het lijkt wel of Lot daar geen seconde bij stilstaat. Wat lezen we, in vers 10? 'Toen sloeg Lot zijn ogen op en zag dat de gehele streek van de Jordaan rijk aan water was. Voordat de HERE Sodom en Gomorra verwoest had, was zij tot Zoar toe als de Hof van Eden, als het land Egypte.' Lot kijkt! En nu is het altijd de vraag, altijd, in je hele leven: 'Hoe kijk je? Met wat voor ogen?' In Lots ogen zie je de

begeerte. Lot ziet die paradijselijke streek rond Sodom. Het

doet hem denken aan Egypte, waar ze net vandaan gekomen zijn. Lot kijkt, en zijn ogen vullen als het ware zijn hele lichaam met begeerte.

Wel is Sodom een in- en in-zondige stad. Maar ja, als je oog wordt aangetrokken door rijkdom, dan vergeet je de rest. Als je oog begerig is, en je wordt in beslag genomen door iets wat je ziet, dan komt er in je hoofd een heel creatief proces op gang. Hoe kan ik dat krijgen en toch mijn geweten sussen?

2. Met welke ogen kijk je?

We hebben het net gezongen: 'Bewaar je oog, bewaar je oog, voor wat je ziet!' Wat zegt Jezus? Mattheüs 6: 22: 'De lamp van het lichaam is het oog. Indien dan uw oog zuiver is, zal geheel uw lichaam verlicht zijn; maar indien uw oog slecht is, zal geheel uw lichaam duister zijn.' Jezus heeft het hier over begerige ogen. Met welke ogen kijk je? Hoe kijk je naar de sterren van deze wereld? Wil je het óók graag: knap zijn, beroemd zijn, veel geld, mooie huzien, een Ferrari voor de deur...? Of zie je die sterren als mensen met een ziel? Mensen die God nodig hebben? Amy Winehouse, ze werd gezien als één van de grootste

jazz- en soulzangeressen van deze eeuw. Maar haar ziel verkommerde. En ze werd gevonden, op 23 juli, dood op haar hotelkamer, door een overdosis drugs. Iemand zei: 'Mannen zouden eens wat vaker moeten kijken naar de ogen van een vrouw, in plaats van naar haar benen.'

Lot kiest, en hij laat zich leiden door ogen van begeerte. Maar de verwoesting van Sodom hing al in de lucht (zie vers 10), terwijl er nog niets te zien was.

Abram blijft achter. Lot was voor hem eigenlijk een zoon. En het lijkt alsof Lot er geen moeite mee heeft om te vertrekken. Lot verheugt zich op een stukje paradijs op aarde.

Daar staat Abram. Ik stel het me zo voor: op een heuveltop. Hij ziet zo, in een lange stoet, de kuddes van Lot wegtrekken. 'Dag neef...' En natuurlijk weet Abram het ook: Sodom, dat is de verkeerde keus. Dat kan nooit goed gaan. Maar hij kan Lot niet dwingen.

3. Je blijft alleen achter...

Alle eeuwen door zijn er mensen geweest die alleen achterbleven, terwijl de mensen van wie ze hielden wegtrouwen: de wereld in, de ogen van de begeerte achterna. En als je alleen achterblijft, dan ráákt je dat. Jij probeert trouw te blijven aan God, en dat valt niet mee, het gaat met vallen en opstaan. Maar je kúnt niet met die ander mee. Je wilt het niet. Want je weet in ieder geval zeker: dát is de verkeerde keuze.

Paulus, die vurige verkondiger van het Evangelie, kwam aan het eind van zijn leven in de gevangenis terecht, vanwege zijn geloof en zijn trouw aan Jezus. Vanuit die gevangenis schrijft hij een brief aan zijn vriend Timotheüs, dat is de tweede Timotheüsbrief, de laatste brief die Paulus heeft geschreven. Het is zijn geestelijke testament. En wat schrijft hij dan? In hoofdstuk 1: 15: 'Zoals je weet heeft iedereen in Asia zich van mij afgekeerd, ook Fygelus en Hermogenes.' En in hoofdstuk 4, vanaf vers 9, schrijft Paulus hoe hij er alleen voorstond, toen zijn zaak werd behandeld. 'Maar de Here heeft mij ter zijde gestaan en kracht gegeven...'

Paulus, die grote Paulus, die zoveel mensen tot geloof in Jezus heeft mogen leiden, hij staat aan het eind van zijn leven... alleen. Misschien had u ooit een jeugdvriend, of een jeugdvriendin, en u was echt aan elkaar verknocht, maar die ander maakte de keuze om God los te laten. Wat voelde u zich alleen... Misschien merk jij het, op school, of op je werk, of in je sportteam. Soms sta je alleen. Ik sprak met een jongen van twaalf jaar, en die zei tegen mij: 'Bij ons in de kerk gaan alle kinderen mee, naar de kerk en naar de kindernevendienst. Maar als ze dan ene jaar of

twaalf zijn, dan komen ze niet meer. Dat is echt zo raar!' Dan sta je ook alleen! Als jij dan wèl wilt. Abram ziet hem wegtrekken: Lot,

met wie hij zo vertrouwd was. Ongewettigd heeft Abram zich alleen gevoeld. En eeuwen later, zo'n twintig eeuwen later, is er opnieuw iemand die Zich eenzaam voelt. Op een heuveltop, niet ver van waar Abram gestaan heeft. Boven Zijn hoofd wordt het donker, aardedonker, en dan, na drie uur, kan Hij het niet langer uithouden. Hij roept het uit, het is een schreeuw uit de grond van Zijn hart: 'Mijn God, Mijn

God, waarom hebt Gij Mij verlaten?' Op die heuveltop, Golgotha, hangt Jezus, de Zoon van God. Verlaten door iedereen. Gemarteld, aan een kruis geslagen. Hij vóélt Zich niet alleen verlaten, Hij ís daadwerkelijk verlaten. Zelfs door God. Zelfs door Zijn liefste, hemelse Vader. Nooit, nooit, nooit in de hele wereldgeschiedenis is iemand zó eenzaam geweest als Hij, daar en toen. En omdat Hij daar zo hing, echt alleen, verlaten door God, júíst daarom hoeven wij nóót alleen te zijn! Hij droeg de Godverlatenheid, zodat wij nóót door God verlaten zouden worden. Hij ging de weg van de uiterste ellende, om voor ons de weg te openen van de redding!

Omdat Jezus door God verlaten werd, blijft God al Zijn kinderen op aarde altijd nabij. En die zegen van het offer van Jezus omspannt de héle wereldgeschiedenis. Die zegen van het offer van Jezus komt ook Abram al ten goede, al leefde hij 2000 jaar eerder.

4. God is de Trooster!

Als Abram Lot ziet wegtrekken, voelt hij zich eenzaam, maar toch is hij niet alleen! Want wat gebeurt er? Vers 14: 'En de HERE zeide tot Abram, nadat Lot zich van hem gescheiden had: Sla toch uw ogen op, en zie van de plaats, waar gij zijt, naar het noorden, zuiden, oosten en westen, want het gehele land, dat gij ziet, zal Ik u en uw nageslacht voor altoos geven. En Ik zal uw nageslacht maken als het stof der aarde, zodat, indien iemand het stof der aarde zou kunnen tellen, ook uw nageslacht te tellen zou zijn. Sta op, doorwandel het land in zijn lengte en breedte, want u zal Ik het geven.'

Vindt u het niet ontroerend? Als Abram alleen achterblijft, komt de HERE hem opzoeken. God komt hem troosten. Hij slaat als het ware een arm om Abram heen, en Hij zegt: 'Abram, kijk jij nou óók maar. Sla je ogen op! Kijk naar het noorden, het zuiden, het oosten en het westen. Al dit land zal Ik geven aan jou en aan je nageslacht. Je zult zóveel nakomelingen krijgen, dat ze niet te tellen zijn. Kom maar, Abram, ga het maar bekijken, doorwandel het land, het is jouw erfenis!' (vergelijk Gezang 484). God zegt als het ware: 'Abram, Lot was voor jou als een zoon. Je mist hem, en dat doet je verdriet. Maar Ik zal je méér geven dan je zelf ooit voor mogelijk houdt. Jouw nakomelingen, ze zullen ontelbaar zijn, en ze zullen héél dit land krijgen. Niet maar een deel, nee, heel dit land! Vertrouw Mij maar, Abram, vertrouw Mij maar.'

5. Abram kijkt met andere ogen, met geloofsogen!

En als Abram dan op weg gaat, dan kijkt hij naar de heuvels en naar de bergen. Geen vierkante centimeter grond is van hem. Maar hij weet: 'Die berg, die zal van mijn nakomelingen zijn. Die beek: daaruit zullen ze drinken. Die vallei, daarin zullen hun olijfbomen groeien. Het zal allemaal van hen zijn!' Als je zó kijkt, dan kijk je anders dan Lot. Dan kijk je niet met begerige ogen, maar met geloofsogen. De bijbelse grondwoorden voor geloof, in het Hebreeuws en het Grieks, die kun je ook vertalen als: vertrouwen. 'Abram vertrouw Mij maar.' Vertrouw maar op God! Hij maakt Zijn beloften waar! En Hij heeft het gedaan! Het land is het bezit geworden van Abrams nakomelingen. God heeft ál Zijn beloften vervuld. En wat staat er in vers 15? 'Ik zal dit land aan u en uw nageslacht geven voor altoos'. Voor altijd! Ook dat kunnen we vandaag de dag zien met eigen ogen. Na 19 eeuwen ballingschap kreeg het volk Israël, als nageslacht van Abram, weer dat beloofde land in bezit, in 1948. God laat nooit een belofte vallen. Nooit!

Wat doet Abram? Hij trekt het land door, en bouwt dan opnieuw een altaar, bij Hebron. Opnieuw zoekt hij contact met God. Waarom een altaar? Omdat je op een altaar dieren offert. Al zo vroeg in de Bijbel, al bij Abram is er dat besef: tussen God en mij is verzoening nodig. En die verzoening vraagt om een offer. Iets dat ik geef aan God, om mijn schuld te compenseren, om mijn schuld te dragen. Twintig eeuwen later werd duidelijk, dat een dier nooit de schuld van een mens kan wegdragen. Toen gaf God Zijn eigen Offerlam, Zijn Zoon. Hij droeg onze schuld, en werd daarom verlaten. En als u gelooft in Hem, in Jezus Christus, dan zult u nooit meer verlaten worden door God. Nooit! Als jij gelooft in Jezus Christus, mag je het weten: God blijft je altijd trouw!

Als u, als jij ooit het gevoel hebt alleen te staan, als mensen om je heen andere wegen gaan, los van God, denk dan aan Abram. God Zelf kwam hem troosten. 'Als soms vrienden ons verlaten, gaan wij biddend tot de Heer. In Zijn armen zijn wij veilig, Hij verlaat ons nimmermeer.' Vroeg of laat moeten wij van iedereen afscheid nemen. Behalve van God. Van Hem hoeft u nooit afscheid te nemen. Als jij alleen bent, is Hij bij je. En Hij geeft Zijn troost.

Aurelius Augustinus werd geboren in het jaar 354 in Thagaste, wat nu Algerije is, aan de grens met Tunesië. Zijn ouders werkten hard om ervoor te zorgen dat hij een opleiding kon krijgen. Hij was als kind al een kien ventje, en dat zagen zijn ouders ook wel. Al jong overleed zijn vader, maar zijn moeder, Monica, bleef haar best doen om de studie van haar jongen te betalen. Monica was christin, met hart en ziel. Maar wat gebeurde er? Haar jongen ging het verkeerde pad op. Hij keek naar de wereld op de verkeerde manier. Hij ging helemaal op in het studentenleven, en hij kwam terecht bij een soort sekte, die uit Perzië was komen overwaaien, de manicheërs. Negen jaar lang zat Augustinus in die kringen. Zijn moeder, Monica, was wanhopig van verdriet. Ze zag haar zoon wegdwalen... In haar wanhoop, haar verdriet en haar eenzaamheid ging ze naar een bisschop. En ze vroeg: 'Kunt u niet eens gaan praten met mijn zoon?'

Maar die bisschop, die zei: 'Mevrouw, dat helpt niet. Hij wil toch niet naar mij luisteren. Als ik dat doe, zal hij zich alleen maar meer verzetten tegen het Evangelie.'

En wat er toen gebeurde, dat beschrijft Augustinus zelf in zijn autobiografie, de Belijdenissen: 'Toen hij dat gezegd had en zij er geen genoegen mee nam, maar met vragen en een vloed van tranen aan bleef dringen dat hij een ontmoeting en een discussie met mij zou hebben, zei hij, al lichtelijk geërgerd: "U moet mij nu met rust laten. Zowaar u leeft, het is uitgesloten dat de zoon van die tranen verloren gaat!"' En dan vertelt Augustinus verder: 'In haar gesprekken met mij dacht mijn moeder er nog dikwijls aan terug, dat ze dit antwoord had opgenomen alsof het uit de hemel had geklonken.'

Toen Monica haar zoon zag gaan, en ze eenzaam en wanhopig achterbleef, kwam God Zelf haar troosten, door de woorden van een bisschop. En ze heeft het nog mogen meemaken dat Augustinus tot geloof kwam, en zonder twijfel is hij één van de belangrijkste kerkleiders geworden die er ooit geleefd hebben.

God verlaat ons nimmermeer! Laat u nooit meenemen door mensen die kijken met de ogen van de begeerte. Bewaar je oog, bewaar je oog voor wat je ziet. Kijk met de ogen van het geloof, vertrouw op God, en je zult verwonderd staan! Amen.